

- Thesaurustechnologie
- In archief tijdschriften gelezen, aflevering 1

RECENSIES

Thesaurustechnologie: instrumenten voor coöperatief kennisbeheer /

Dirk Vervenne - Gent: Academia Press, 2002.
- 197 p. - ISBN 90-382-03497. 15 euro

Sommige instrumenten die traditioneel tot de bibliotheekwereld behoren, zoals thesauri en classificaties, zijn tegenwoordig ook populair als onderdeel van 'knowledge management' in bedrijven. Waar ze voor bibliotheken slechts middelen zijn om documenten inhoudelijk te ontsluiten, liggen de ambities hier hoger. Zo wil de auteur van dit boek aantonen "dat we, vertrekkend van een thesaurus, nog een stap verder kunnen zetten waardoor documentmanagement een onderdeel wordt van een kennisbeheerproces waarbij elke actor binnen de organisatie betrokken wordt." (p. 27). Daarvoor beschrijft hij het 'Ikem-project'. Of is het wel een project? Er is sprake van een Ikem-methode, een Ikem-toolkit, een Ikem-platform, een Ikem-systeem... Als lezer weet je niet goed waar het eigenlijk over gaat: over een methode, een stuk software, een project of over dat alles samen? De lezer krijgt ook niet de kans om dat uit te maken. Een hoop dingen worden als bekend verondersteld: niet alleen wat Ikem precies is, maar ook waar Adiov voor staat, of wat de Celex-databank inhoudt...

Dit is een beetje het nadeel wanneer afstudeerwerken zondermeer gepubliceerd worden voor een groter publiek dan dat waarvoor ze eigenlijk bedoeld waren. Zo wordt voortdurend verwezen naar andere, ongepubliceerde afstudeerwerken. Ook zit de auteur in het begin op een dwaalspoor, met name waar hij het uitvoerig heeft over de geschiedenis van classificaties als DDC of UDC, die niets met thesauri te maken hebben. Dit was misschien een interessant denkspoor bij het begin van zijn onderzoek, maar met de rest heeft het

weinig van doen. In een eindwerk laat je dat er dan maar in zitten, omdat de tijd dringt...

De redactie laat over het algemeen wat te wensen over: het lettertype verspringt van groot naar klein en omgekeerd, de tekst rafelt soms uit omdat de afbreekfunctie van de tekstverwerker al eens afstond, de screen shots zijn bij het verkleinen van A4 naar het boekformaat zo klein geworden dat ze totaal onduidelijk zijn. Men zou hier toch een grotere inspanning van de uitgever verwachten.

Ondanks al deze kritiek is het boekje niet zonder belang. Het toont aan hoe, met behulp van de nodige software, automatisch thesaurustermen uit een gegeven set documenten gefilterd kunnen worden. Deze thesaurus kan dan binnen de context van een kennismanagementsysteem een belangrijke rol spelen in een organisatie. De auteur illustreert dat uitvoerig aan de hand van een tekst over metallurgie. Hierbij gaat men een stuk verder dan wat bijvoorbeeld indexeerprogramma's doen, met name trefwoorden uit teksten halen. Een thesaurus is immers een in hoge mate gestructureerd instrument dat verbanden legt tussen begrippen.

De opbouw van een dergelijke thesaurus verloopt nog niet helemaal automatisch; menselijke hulp is nog nodig. De vraag is: hoelang nog? Als krachtige indexeerprogramma's ontelbare documenten ontsluiten en thesaurussoftware gebaseerd op artificiële intelligentie kennis onttrekken aan documenten, welke taak blijft dan nog weggelegd voor de bibliothecaris?

Piet De Keyser

*Bibliothecaris-coördinator - KH Leuven -
Departement Lerarenopleiding
Naamssesteenweg 355, 3001 Leuven
Tel.: 016 39 92 22
E-mail: piet.de.keyser@khleuven.be*

